

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: Energiingenjör
Utbildningsanordnare: Företagsekonomiska Institutet 1888 Aktiebolag
Studieort: Flera orter

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Energiingenjör.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Arbetslivsrepresentanterna i ledningsgruppen företräder verksamheter som berörs av den kompetens som utbildningen ger. De har ledande befattningar inom respektive företag och kunskap om yrkesrollen. Dock saknas företag eller organisationer som i ett mer strategiskt perspektiv känner till och hanterar branschens långsiktiga kompetensbehov i de områden utbildningen avser att kompetensförsörja. Ledningsgruppens sammansättning speglar inte fullt ut det mottagande och anställande arbetslivet. Flera av företagen har endast i enstaka fall anställt från utbildningen.

Förbättringsområde

- För att stärka ledningsgruppens samlande kunskap om regionala behov av den kompetens som utbildningen ger behöver utbildningsanordnaren se till att ledningsgruppen har representation i de regioner där studerande och arbetsliv finns.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Ledningsgruppen säkerställer inte i tillräcklig utsträckning arbetslivsanknytningen i utbildningen. Detta är främst orsakat av låg närvaro vid ledningsgruppsmötena, vilket påverkat ledningsgruppens möjlighet att gemensamt säkerställa att utbildningens innehåll leder till utbildningens övergripande mål. Endast ett företag i ledningsgruppen har bidragit till arbetslivsanknytningen i utbildningen genom att ta emot studerande på LIA. Någon representant undervisar nu i utbildningen men i övrigt är kännedomen hos de studerande om ledningsgruppen mycket låg, vilket framgår både av studerandeenkät och intervjuer.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver involvera ledningsgruppen i att se till att utbildningens innehåll och genomförande är aktuella och relevanta för yrkesrollen. Detta för att säkerställa att utbildningen möter och utvecklas i takt med branschens kompetensbehov. Ledningsgruppen behöver också vara mer synlig för de studerande i utbildningen.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	--------------------------	-------------------	----------------------

Ledningsgruppens arbete är inte effektivt, vilket negativt påverkar ledningsgruppens förutsättningar att ta ansvar för utbildningens kvalitet och utveckling. Närvaron från ledamöterna är låg och dokumentationen från mötena visar att ledningsgruppen därför inte har tillräckliga förutsättningar att gemensamt diskutera och analysera utbildningens kvalitet. I protokollen framgår att ledningsgruppen vid möten berör läget i branschen men inte att aktuellt och framtida kompetensbehov diskuteras djupare. De har inte i någon större utsträckning diskuterat och analyserat utbildningens genomströmning, resultat och effekt trots att andelen examinerade som anger att de är i rätt jobb är låg.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver verka för att ledningsgruppens ledamöter ska delta aktivt i ledningsgruppsarbetet. Detta för att skapa bättre förutsättningar för effektiva diskussioner och ett mer långsiktigt perspektiv på ledningsgruppsarbetet.
- För att säkerställa att arbetslivet förses med den kompetens som efterfrågas, behöver ledningsgruppen tillsammans med utbildningsanordnaren analysera, och vid behov fatta beslut om åtgärder om utbildningens nyttjandegrad, genomströmning, resultat och effekt.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	--------------------------	-------------------	----------------------

Utbildningsanordnaren ger inte ledningsgruppen förutsättningar att svara för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs i utbildningen. De frågor som enligt anordnarens egen kvalitetsbeskrivning ska behandlas på ledningsgruppens möten analyseras inte systematiskt. Det finns heller inte en uttalad målbild för utbildningen, hur denna ska bidra till kompetensförsörjning i arbetslivet. Ledningsgruppen har inte tillgång till underlag som möjliggör för dem att följa upp genomströmning eller utbildningens resultat och effekt.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver involvera ledningsgruppen i att sätta mål för utbildningens resultat och effekt, det vill säga det mervärde utbildningen ska ge de studerande och anställande arbetsliv efter examen. Detta för att säkerställa att utbildningen fyller sin roll som kompetensförsörjning för branschen. Anordnaren behöver ge ledningsgruppen insyn i utbildningens genomströmning, resultat och effekt över tid.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

De praktiska förutsättningarna för utbildningar har inte fungerat tillräckligt väl. Utbildningsledaren har inte tillräckliga förutsättningar och utbildningsledarrollen har brustit i kontinuitet. Detta har lett till att de studerande inte i alla delar har fått den information och kommunikation som de behöver. Det har varit svårt att rekrytera undervisande personal och de som har anlitats som konsulter har inte introducerats eller involverats i utbildningens pedagogiska upplägg. De studerande har följt undervisningen i varierad utsträckning och utbildarna har inte i tillräcklig grad planerat för grupparbeten och interaktion.

Förbättringsområde

- För att ge de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål, behöver anordnaren säkerställa att det finns tillräckliga resurser i arbetet för utbildningsledare med den dagliga ledningen av utbildningen och dess utveckling.
- För att utbildningens genomförande ska kunna ske på ett bra sätt behöver det finnas en övergripande planering som följs och som är väl känd av de som undervisar på utbildningen. De som undervisar på utbildningen behöver ges tid för planering och förutsättningar för att koordinera sin undervisning.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	--------------------------	-------------------	----------------------

Det övergripande pedagogiska upplägget i utbildningens genomförande upplevs inte tydligt och känt av alla berörda. Studerande uppger att det inte är klart hur de olika kurserna och projektarbeten skapar en pedagogisk helhet som leder mot utbildningens mål. Denna problematik kopplar också till det som beskrivs ovan under "Arbetslivsanknytning". Upplägget med en hög flexibilitet i de studerandes deltagande leder till att det är svårt för den undervisande personalen att följa upp vilka studerande som är i fas med sin utveckling.

De studerandes studiemiljö präglas av relativt låg interaktion, både mellan studerande och undervisande personal och inom klassen. Den tid man som studerande lägger ner på utbildningen är dessutom generellt låg och stora variationer framkommer enligt den enkät myndigheten genomfört. Den höga graden av flexibilitet gör att gruppuppgifter blir svåra att genomföra och aktiviteten i de geografiska grupperna varierar. Anordnaren har tagit initiativ till att öka interaktionen mellan de studerande, men behovet av att utveckla detta område kvarstår.

Förbättringsområde

- För att öka de studerandes aktivitet, närvaro och inlärnin g behöver utbildningsanordnaren planera för hur lärandet i utbildningen ska ske både under och utanför de utbildarledda undervisningstillfällena. Planeringen behöver tillgängliggöras för de studerande i en tydlig struktur med instruktioner och uppgifter för att utbildningen ska motsvara heltidsstudier.
- Anordnaren behöver även stärka att den individuella kunskaps- och färdighetsutvecklingen regelbundet följs upp, dokumenteras och återkopplas till varje studerande. Detta i syfte att stärka deras förutsättningar att nå utbildningens mål.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitats i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningsanordnaren fokuserar på att undervisande personal ska ha relevanta och aktuella ämneskunskaper. Utbildningsanordnaren har haft stora utmaningar att finna och anlita utbildare och föreläsare med den efterfrågade kompetensen. Över lag har den undervisande personalen aktuella ämneskunskaper och kännedom om de yrken som utbildningen ska leda till. Däremot finns det utmaningar i att ge utbildarna förutsättningar att förmedla sina ämneskunskaper i en pedagogisk kontext. Detta tar sig bland annat uttryck i att upplägget på kurserna varierar och i hur väl förberedd och planerad undervisningen upplevs.

Förbättringsområde

- För att stärka genomförandet i utbildningen behöver utbildningsanordnaren utveckla arbetet med att introducera undervisande personal i utbildningens övergripande upplägg och mål, samt hur deras kurser förhåller sig till dessa. Förutsättningarna för att uppnå progression mellan kurserna behöver förbättras så att utbildarna får bättre förutsättningar för uppdraget.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningsanordnarens nätverk av arbetsplatser som kan erbjuda relevant och kvalificerad LIA är inte tillräckligt stort vilket inneburit att det varit svårt för de studerande att hitta LIA-plats. I myndighetens studerandeenkät anger en tredjedel av respondenterna att de inte fått tillräckligt stöd från anordnaren i sökandet av en LIA-plats. I den enkät som myndigheten skickar till LIA-handledare framkommer att kontakterna med utbildningsanordnaren varit tillfredsställande.

Förbättringsområde

- För att säkerställa att alla studerande erbjuds relevant och kvalificerad LIA och för att stärka samverkan med LIA-arbetsplatserna behöver utbildningsanordnaren utveckla rutinerna kring LIA-företagen i regionen och hur de studerande introduceras till dessa.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningsanordnarens arbete med att säkerställa att LIA-kurserna är en integrerad del i utbildningen som tydligt leder mot utbildningens mål har inte fungerat tillräckligt väl. Vid intervjun med de studerande framkommer att de studerande upplever att LIA-kurserna gett dem kontakter och relationer med företag inom branschen. Dock styrs själva genomförandet och innehållet av LIA framför allt av den studerandes egna initiativ, snarare än de uppsatta målen för kursen och utbildningen. Detta bekräftas även av den LIA-handledarenkät myndigheten genomfört.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren, tillsammans med ledningsgruppen, behöver säkerställa att utbildningens LIA-kurser bidrar till att de studerande når utbildningens övergripande mål och är en integrerad del i utbildningen.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Som beskrivits ovan finns det en variation i hur LIA fungerar för de studerande. Det finns dock rutiner för att se till att handledarna är informerade och förberedda inför sitt uppdrag. En stor andel av LIA-handledarna och de studerande beskriver en fungerande handledning med tydliga riktlinjer och fungerande kontakt med anordnaren via telefon, Teams eller mejl. Anordnaren har följt upp handledningens kvalitet.

Förbättringsområde

- Anordnaren bör stärka sina metoder för att följa upp att LIA-handledarna är förberedda och har rätt kompetens för sitt uppdrag. Detta för att säkerställa att alla handledare har rätt förutsättningar för att ge de studerande en bra handledning.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	--------------------------	-------------------	----------------------

Det finns en beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet. Dock framkommer vid intervjun med utbildningsledaren och huvudläraren att denna inte fullt ut följs och att den är i behov av utveckling, vilket också påbörjats. Utbildningsanordnaren presenterar resultat från uppföljningar och utvärderingar för ledningsgruppen. Däremot framgår inte hur dessa underlag används för att utveckla och förbättra utbildningen. Av myndighetens enkät och intervjuer med studerande som började utbildningen 2023 framgår att studerande upplever att problem och synpunkter som tagits upp med utbildningsanordnaren inte tagits omhand inom rimlig tid. I ledningsgruppens protokoll finns dokumenterat att studerande haft denna typ av synpunkter, men inte hur det hanterats inom ramen för kvalitetsarbetet.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver stärka kvalitetsarbetet i utbildningen så att det omfattar alla delar av utbildningen. Utbildningsanordnaren behöver ta fram relevanta och kvalitativa underlag, inklusive fördjupade underlag om utbildningens effekt, för att tillsammans med ledningsgruppen kunna ta de strategiska beslut som behövs för att följa upp och utveckla utbildningen, öka utbildningens resultat och effekt till arbetslivets kompetensförsörjning.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Anordnaren har en dokumenterad jämställdhets- och likabehandlingsplan och arbetar på olika sätt för att integrera värdegrunden i utbildningen. De studerande tar del av planen i början av utbildningen och enligt utbildningsledaren ingår informationen i det LIA-avtal som används. Anordnaren följer dock inte upp frågor om likabehandling och bemötande systematiskt.

Utbildningen är mansdominerad över tid trots höga ambitioner om att få kvinnliga sökande och studerande. Frågan har berörts i ledningsgruppen och anordnaren har arbetat med vissa insatser för att utbildningen ska bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna studie och yrkesval.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren bör tillsammans med ledningsgruppen undersöka hur ett arbete för att attrahera fler kvinnor till utbildningen kan utvecklas.

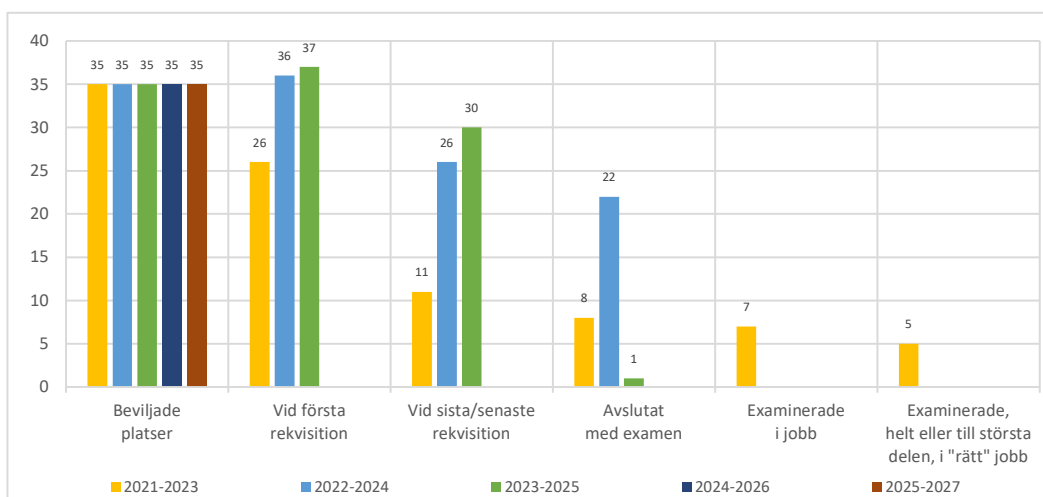
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
Studieform	Bunden
Studietakt	100%
Utbildningens första start var 2021.	
Utbildningens studieorter är Västervik, Sollefteå, Vilhelmina, Arvidsjaur, Arjeplog, Dorotea och Sorsele.	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utreddarna har vid besök den 3 oktober och via Teams den 31 oktober 2024 intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Azadeh Lind	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Anordnare
Hannah Strömberg,	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Utbildningsledare
Dennis Björnberg	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Fd utbildningsledare
Charlotte Jansson	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Anordnare
Madeleine Gyllenpalm		Utbildare
Henrik Hjelm		Utbildare
José Acuna	Bengt Dahlgren	Arbetsliv
Lars Skoglund	Alleima	Arbetsliv
Carl Gilbe	Norrenergi	Arbetsliv
Andreas Degerfeldt	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Fd utbildningsledare
Belal Daabas		Studeranderepresentant
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i september 2023. 11 studerande deltog, ej studeranderepresentanten i ledningsgruppen.		
18 studerande (64%) som startade utbildningen 2023 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har 10 LIA-handledare besvarat vår enkät.		
Efter granskningsdagen har kompletterande intervjuer hållits med studeranderepresentanten samt den utbildningledare som fanns vid utbildningens start 2021.		